

forslaget, hvis Tiltrædelse vi have gjort afhængig af, at disse Endringsforslag blive gennemførte, ere af den Natur, at de Herrer, hvorledes de ogsaa ville betragte Sagen, maa erkjende, at de have stor Betydning. Den ærede Ordfører har med en sjelden Varme fremhævet, hvor uuaadelig store de Offre vare, som vilde have været bragte fra hans og Flertallets Side, naar man havde villet gaa ind paa Flertallets Forslag. Jeg erkjender ogsaa, at det, naar der skulde gives Pengeløn, var en ret god Udvidelse af Lønningernes Størrelse, som derved vilde finde Sted fra Flertallets Side; men de Endringsforslag, vi have opstillet, have en ganske anden Betydning, naar man holder fast ved det Grundlag, som findes i Regjeringsforlaget. Der er — hvad ogsaa den ærede Ordfører, hvis jeg ikke huffer feil, bemærkede under Sagens 1ste Behandling — egentlig to Hovedpunkter, to væsentlige Bestemmelser i den hele Ordning af disse Forhold, hvorpaa det kommer an. Den ene angaar Spørgsmaalet om Løn i Penge eller Løn i Tiende, og den anden angaar den Maade, hvorpaa Sagen i det Hele, forsaavidt Tienden angaar, skal stilles til Statskassen. Med Hensyn til selve Pengebeløbene er der ikke foretaget nogen Forandring ved vore Endringsforslag, men ved at kaste Diet paa disse ville de Herrer finde, at der er foretaget særdeles indgribende Forandringer i Regjeringsforlagets § 2. Antallet af de Præster, som skulle have den høiere Lønning, er nedsat, og Lønningerne selv ere nedsatte. Med Hensyn til de Penge-tillæg, som skulle gives paa Grund af flere Aars Tjeneste, er der ogsaa foretaget Forandringer, idet dels Antallet af dem er stærkt nedsat, og dels ere de gjorte afhængige af, at det Overskud, som kommer ind, vil være i Stand til at bære dem uden Byrde for Statskassen. Med Hensyn til § 3 i Regjeringsforlaget er der gjort Forslag, hvorved Pensionsbyrden, som skulde lægges over paa Statskassen med Hensyn til de ledigblevne Kald, falder bort, forsaavidt der ikke haves tilstrækkelige Midler til, at den kan bæres uden Besvær. Endvidere foreslaas det, at § 7 i Regjeringsudkastet skal falde bort, saaledes at Staten ikke overtager Forpligtelsen til at afholde Indløsningssummen for Præstegaardene. Man har ligeledes foreslaaet, at § 8 skulde falde bort, hvilken Paragraf hjemler en Ret for Præsten til, hvor der er Forbilligende til Kaldet, at faae et Laan af 1,000 Kroner, og saaledes gaar det helt igjennem; der er gjort særdeles betydelige Indskrænkninger i det, som der efter Regjerings Forslag var Spørgsmaal om at udrede. — En Bemærkning af den ærede Ordfører giver mig Anledning til at nævne en anden Bestemmelse i Regjeringsforlaget, nemlig den, som indeholdes i § 10. Den gaar kun ud paa, at al Offring i Kirken og al Offerpligt til Præsten skal bortfalde, hvorimod der altsaa forøvrigt kan være Spørgs-

maal om at bevare Præstens Ret til Offer og Accidenter. De to Medlemmer af Udvalget, som holde paa de til Paragrafen opførte Endringsforslag, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Brix) og jeg, ville nu ikke blot have, at al Offerpligt skal ophøre, men vi ere ogsaa komne dertil, at intet Offer, intet Honorar, ingen Gave i Penge eller Naturalier maa ydes eller modtages i Anledning af Daab, Mødres Indlelse, Skriftemaal, Nadver eller Vigtale, og der er vist Ingen, som vil negte, at det er en Forandring i Regjerings Forslag, som vidner om, hvor stor vor Her har været for at fjerne Alt, hvad der kunde være til Byrde for Menigheden eller i alt Fald i andre Henseender kunde afstedkomme Stade. Det er imidlertid ikke alene denne Betragtning, der har ledet os. Jeg vil saaledes bemærke lige overfor Regjerings Forslag, at det i mange Henseender ikke er rigtigt at tilstede Offer i Anledning af forskellige af de nævnte kirkelige Handlinger, og navnlig skal jeg — naturligvis uden derfor at komme ind paa Enkeltheder — bemærke, at netop Offer i Anledning af Skriftemaal efter den bestaaende Lovgivning er aldeles utilladelig, saaledes at der, afset fra alt Andet er Grund til at lade dette falde bort. Christian den Femtes Danske Lov bestemmer, at der ikke maa gives Offer i Anledning af Skriftemaal, og en senere Bestemmelse, som i sin Tid er afgiven af Rancelliet, har ogsaa erkjendt, at det forholdt sig saaledes, men den har dog anset det for rigtigt, hvor sligt Offer blev ydet, ikke at røre ved dette Forhold, før den Kommission, der var nedsat for at tilvejebringe en Revision af Kirkelovene, var kommen med sine Forslag. Derimod gaar, som man vil se, vort Forslag ud paa, at Præsten kan modtage, hvad der frivillig ydes for Vgtevælsse og Konfirmation. At vi have villet forbyde Betaling for Vigtaler, tror jeg vil anerkjendes, naar man erindrer, hvor mange Hensyn der er, som gjøre det ønskeligt, at der ikke ydes Betaling for en saadan Handling. Det andet Hovedpunkt, som blev fremhævet af den ærede Ordfører, angik Statskassens Forhold til Overskudet af Lønningerne, og hvad dermed staar i Forbindelse. Naar de Herrer se paa Endringsforlaget under Nr. 23, der er i Overensstemmelse med den tidnævnte Beslutning af Folkethinget, tror jeg, De ville finde, at den Paragraf, der foreslaas at skulle træde i Stedet for Regjeringsforlagets § 13, er affattet saaledes, at der indrømmes Rigsdagen og navnlig Folkethinget al den Indflydelse paa, hvad der staar i Forbindelse med de Midler, der ikke behøves til Præsternes Lønning, som Rigsdagen grundlovmæssig kan gjøre Krav paa. Grundlovens Bestemmelse om, at Folketirken understøttes som saadan af Staten, kommer derved netop til at hvile paa det rette Grundlag, nemlig det, at hele den Myndighed, som før Grundlovens Tid tilkom Kongen, er gaaet over til